

“Poprawa dobrostanu zwierząt – podejście praktyczne”

Warsztaty na temat dobrostanu zwierząt

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Konsumentów

we współpracy z:
Europejską Federacją Lekarzy Weterynarii (FVE)
Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną
Głównym Inspektoratem Weterynarii
Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej SGGW
Warszawską Izbą Lekarsko-Weterynaryjną

Miejsce:

Wydział Medycyny Weterynaryjnej,
Szkoła Główna Gospodarstwa
Wiejskiego
w Warszawie

Warszawa
10-12 kwietnia 2014

*In collaboration
with the*

Cele warsztatów:

Warsztaty mają na celu ułatwić lekarzom weterynarii lepsze zrozumienie problematyki dobrostanu zwierząt. Koncentrują się na regulacjach prawnych, kluczowych problemach i specyficznych dla poszczególnych gatunków systemach oceny dobrostanu zwierząt.

Zdrowie zwierząt jest równie ważne jak ich dobrostan i te dwie kwestie nie mogą być postrzegane oddzielnie. Pogorszenie stanu zdrowia negatywnie wpływa na dobrostan zwierząt, podczas gdy niski poziom dobrostanu zwiększa ich podatność na zakażenia i choroby.

Na barkach lekarzy weterynarii, kompetentnych i doświadczonych specjalistów, spoczywa odpowiedzialność za promowanie oraz ochronę zdrowia i dobrostanu zwierząt. Jest to korzystne nie tylko dla samych zwierząt, ale także dla ich właścicieli, jako że szczęśliwe, zdrowe zwierzęta przynoszą większe korzyści z hodowli i produkcji.

Ponadto lekarze weterynarii odgrywają istotną rolę dzieląc się wiedzą i doświadczeniem ze społeczeństwem, hodowcami oraz decydentami politycznymi.

Warsztaty składają się zarówno z części teoretycznej, jak i wizyt w gospodarstwach hodowlanych, w trakcie których uczestnicy będą mieli okazję sprawdzić świeżo nabytą wiedzę.

Niniejsze warsztaty są częścią cyklu zajęć, które dotychczas odbyły się w Budapeszcie (Węgry), Barcelonie (Hiszpania), Rydze (Łotwa), Sinaii (Rumunia), Lazise (Włochy) i w Zeist (Holandia).

Warsztaty dobrostanowe w Warszawie są przede wszystkim kierowane do lekarzy weterynarii zajmujących się zwierzętami hodowlanymi oraz przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej z Polski, Austrii, krajów bałtyckich, Czech, Niemiec i Słowacji. Część miejsc jest zarezerwowana także dla studentów medycyny weterynaryjnej i kierunków pokrewnych oraz producentów.

Specjalne szkolenie zaplanowano dla lekarzy weterynarii zajmujących się problematyką zwierząt nieudomowionych utrzymywanych w ogrodach zoologicznych.

Warsztaty odbywają się pod hasłem: „lepiej zapobiegać niż leczyć”.

Więcej informacji na temat poprzednich i obecnych warsztatów znajdziecie Państwo pod adresem:

http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/ahw_events_en.htm

Dzień I: 10 kwietnia 2014 (czwartek) – bud. 24, Ip. Aula nr 1

Sesja plenarna – **Dlaczego warto zajmować się dobrostanem zwierząt?** Przewodniczący: **Krzysztof Anusz (Prezes WILW)**

9:30	Rejestracja uczestników oraz powitalna kawa
10:00	Otwarcie konferencji przez przewodniczącego sesji: Krzysztof Anusz , Prezes Warszawskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Przewodniczący Komisji ds. Kształcenia i Specjalizacji KRLW
10:05	Prezentacje otwierające: <ul style="list-style-type: none">- Marek Sawicki, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi- Małgorzata Kuźma, Koordynator polityki, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds Zdrowia i Konsumentów, Wydział ds Dobrostanu Zwierząt- Hans Joachim Gotz, wice-Przewodniczący Europejskiej Federacji Lekarzy Weterynarii (FVE)- Magdalena Bartosińska, p.o. Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii- Krzysztof Jażdżewski, p.o. Głównego Lekarza Weterynarii- Marian Binek, Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW
10:30	Znaczenie dobrostanu zwierząt w Polsce i rola lekarzy weterynarii. Krzysztof Jażdżewski , Główny Inspektorat Weterynarii
10:50	Przyszłość strategii Unii Europejskiej odnośnie dobrostanu zwierząt: nowe modele zarządzania Małgorzata Kuźma , Koordynator polityki, Komisja Europejska, Dyrekcja generalna ds Zdrowia i Konsumentów, Wydział ds Dobrostanu Zwierząt
11:10	Rola weterynarii w utrzymywaniu dobrostanu zwierząt: przyjęcie dostosowanych do praktyki kryteriów oceny. Peter Jinman , BVet Med DipArb MRCVS; Przewodniczący Rady ds. Dobrostanu Zwierząt Gospodarskich Królestwa Wielkiej Brytanii
11:30	Komunikacja: doskonalenie strategii doradczych Katharina Leach , Kierownik naukowy, Przesiębiorstwo Usługowe - Zarządzanie Jakością Mleka; Wielka Brytania
12:30	FVE/ Wnioski i informacje dla uczestników warsztatów Nancy De Briyne , Europejska Federacja Lekarzy Weterynarii (FVE) Maciej Klockiewicz , Warszawska Izba-Lekarsko Weterynaryjna
12:45	Obiad

Dzień I: 10 kwietnia 2014 (czwartek)

Sesja 2 - Zajęcia teoretyczne – warsztaty poświęcone poszczególnym gatunkom: regulacje prawne, narzędzia oceny dobrostanu zwierząt oraz inne istotne kwestie

Wszyscy uczestniczący w szkoleniu lekarze weterynarii zostaną podzieleni na cztery grupy ćwiczeniowe (nie przekraczające 40 osób w każdej z grup):

- grupa I – szkolenie w zakresie dobrostanu bydła
- grupa II – szkolenie w zakresie dobrostanu koni
- grupa III – szkolenie w zakresie dobrostanu świń
- grupa IV – szkolenie w zakresie dobrostanu zwierząt nieudomowionych - utrzymywanych w ogrodach zoologicznych

Zajęcia seminaryjne w grupach tematycznych odbywają się budynku nr 23, II-gie piętro 14:30 – 18:00

SEKCJA DOBROSTANU BYDŁA bud. 23, IIp. sala 2004	
	Przewodniczący: <i>Europejski ekspert ds bydła:</i> <ul style="list-style-type: none">• Luc Mounier, VetAgro Sup Campus Vétérinaire de Lyon, Francja <i>Wsparcie: Blanka Orłowska, (WMW-SGGW), Tomasz Nalbert (WMW-SGGW)</i>
14:30	Regulacje prawne dotyczące dobrostanu bydła: wprowadzenie i bieżące wyzwania
	Kluczowe kwestie związane z dobrostaniem bydła: <ul style="list-style-type: none">• Ogólne zagadnienia związane z dobrostaniem bydła: żywienie, warunki utrzymania ...• Bydło mleczne: warunki utrzymania (organizacja przestrzeni, wentylacja, dostęp do paszy i wody), żywienie, kulawizny, usuwanie rogów, zapalenie wymienia, zaleganie ...• Byki opasowe: warunki utrzymania, kastracja ...• Cielęta: warunki utrzymania, żywienie/pojenie...
	Ocena dobrostanu bydła <ul style="list-style-type: none">• Wprowadzenie do oceny w gospodarstwie rolnym – pokaz praktyczny i przykłady – tworzenie karty oceny dobrostanu bydła
	Praktyczne przygotowanie do wizyty w terenie (przedmioty badania, tworzenie grup itp.)
18:00	Zakończenie szkolenia teoretycznego

	<h2 style="color: green;">SEKCJA DOBROSTANU ŚWIŃ</h2> <p>bud. 23, IIp. sala 2072</p>
	Przewodniczący: <i>Europejscy eksperci ds świń:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Deborah Temple, Hiszpania • Gerard van Eijden, Holandia <i>Wsparcie: Tadeusz Jakubowski (WMW-SGGW), Piotr Matyba (SGGW)</i>
14:30	Regulacje prawne dotyczące dobrostanu świń: wprowadzenie i bieżące wyzwania
	Kluczowe kwestie związane z dobrostanem świń: <ul style="list-style-type: none"> • Maciory i prosięta: warunki utrzymania, odsadzanie, mikroklimat chlewni... • Tuczniaki: warunki utrzymania, kastracja, obgryzanie ogonów, mikroklimat chlewni...
	Ocena dobrostanu świń w gospodarstwach rolnych: <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do oceny w gospodarstwach rolnych – pokaz praktyczny i przykłady – tworzenie karty oceny dobrostanu świń
	Praktyczne przygotowanie do wizyty w terenie (przedmioty badania, tworzenie grup itp.)
18:00	Zakończenie szkolenia teoretycznego

	<h2 style="color: green;">Sekcja Dobrostanu Zwierząt Nieudomowionych utrzymywanych w ogrodach zoologicznych</h2> <p>bud. 23, IIp. sala 2131</p>
	<p>Seminarium zorganizowane przy współpracy z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miejskim Ogrodem Zoologicznym w Płocku • Jeanne Marchig Foundation • Born Free Foundation • Europejskim Stowarzyszeniem Ogródów Zoologicznych i Akwariów(EAZA) • Europejską Federacją Lekarzy Weterynarii oraz Komisją Europejską (DG Sanco i DG ENV)
	Europejscy eksperci - specjaliści w dziedzinie zwierząt nieudomowionych utrzymywanych w ogrodach zoologicznych: <ul style="list-style-type: none"> - Heather Bacon, Edinburgh JM Foudation (przewodniczący) - Dr Sonya Hill, Chester zoo, Wielka Brytania - Jacques Kaandorp, EAZA, Beekse Bergen, Holandia - Daniel Turner, Born Free Foundation <i>Wsparcie: Andrzej Kruszewicz, Dyrektor Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Warszawie oraz Aleksander Niweliński, Dyrektor Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Płocku</i>

14:30	Dyrektywa Unii Europejskiej dotycząca utrzymywania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych oraz projekt „EU zoo inquiry”
	Regulacje prawne w Polsce a wyzwania dla ogrodów zoologicznych
	Kompleksowe podejście do opieki weterynaryjnej i dobrostanu zwierząt w ogrodach zoologicznych
	Praktyczny podział grup
17:30	Zakończenie szkolenia teoretycznego

	<h2 style="color: green;">Sekcja Dobrostanu Koni</h2> <p>bud. 23, IIp. sala 2065</p>
	<p><i>Europejscy Eksperti ds Koni:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jo White, Progressive Ideas, Wielka Brytania • Frank Scheijmans, Lekarz Weterynarii, Holandia <p>Wsparcie: <i>Karol Pawłowski (WMW - SGGW) i Jacek Łojek (Pracownia Hodowli Koni-SGGW)</i></p>
14:30	Regulacje prawne dotyczące dobrostanu koni: wprowadzenie i bieżące wyzwania
	<p>Kluczowe kwestie związane z dobrostanem koni oraz propozycje rozwiązań możliwe do zastosowania w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transporcie koni - utrzymaniu koni - handlu końmi
	<p>Ocena dobrostanu koni</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokaz praktyczny i przykłady – tworzenie karty oceny dobrostanu koni
	Praktyczne przygotowanie do wizyty w terenie (przedmioty badania, tworzenie grup itp.)
18:00	Zakończenie szkolenia teoretycznego

Dzień II: 11 kwietnia 2014 (piątek)

Kontynuacja Sesji 2 - Zajęcia terenowe – część praktyczna warsztatów dotyczą poszczególnych gatunków: regulacje prawne, narzędzia oceny dobrostanu zwierząt oraz inne istotne kwestie

6:00 – 18:00

Zajęcia terenowe:

- **Bydło** – Gospodarstwo Rolne, ul. Kościelna 18, Osmolin, 09-540 Sanniki (krowy mleczne oraz cielęta)
- **Świnie** – Gospodarstwo rolne, Anielin 10, 09-500 Gostynin (maciory i prosięta)
- **Konie** – Państwowe Stado Ogierów w Łącku – www.solack.pl
- **Zwierzęta nieudomowione** - Miejski Ogród Zoologiczny w Płocku - www.zoo.plock.pl

Autobusy wyruszą o godz. 6:00 i zawiozą uczestników do gospodarstw rolnych, stada ogierów oraz ogrodu zoologicznego.

W gospodarstwach rolnych, ogrodzie zoologicznym i w stadzie ogierów uczestnicy będą w podgrupach badać i oceniać dobrostan zwierząt.

Zajęcia w terenie skończą się około godziny 13:00, po czym zostaną omówione spostrzeżenia i wnioski z pracy w podgrupach oraz zostanie wybrany sprawozdawca, który przedstawi ostateczne wnioski w czasie sesji plenarnej. W drodze powrotnej do Warszawy będzie zorganizowany obiad.

Obiad dla wszystkich grup ćwiczeniowych w Domu Weselnym u Kwiatkowskich (Płock, ul. Ciechomicka 132)

Autobusy powrócą na Wydział Medycyny Weterynaryjnej SGGW najpóźniej o godzinie 17:00. Sesja plenarna będzie miała miejsce między godziną 17:00 a 18:00. W czasie sesji plenarnej wszystkie grupy przedstawią swoje wnioski i spostrzeżenia poczynione w trakcie wizyty w terenie. Grupy podzielą się także swoimi uwagami na temat praktycznego zastosowania systemu oceny dobrostanu zwierząt w warunkach terenowych.

6:00 -12:30	Transport autobusami do gospodarstw rolnych, ogrodu zoologicznego, stada ogierów. Grupowa ocena w gospodarstwach rolnych, ogrodzie zoologicznym i stadzie ogierów. Dyskusja nad spostrzeżeniami i uwagami w obrębie grup
13:00-14:00	Obiad Następnie powrót autobusami na Wydział Medycyny Weterynaryjnej
17:00 – 18:00	SESJA PLENARNA – PODSUMOWANIE WARSZTATÓW - bud. 24, Ip. Aula nr 1 <ul style="list-style-type: none">• 4x15 min. - prezentacje spostrzeżeń i wniosków przedstawiane przez każdą grupę• Uwagi końcowe, podsumowanie
18:00-19:00	Przyjęcie pożegnalne dla uczestników szkolenia

Dzień III: 12 kwietnia 2014 (sobota) - bud. 24, Ip. Aula nr 1

Przewodniczący: Krzysztof Jażdżewski (Główny Inspektorat Weterynarii)

Poprawa dobrostanu zwierząt schroniskowych <i>Konferencja pod patronatem Głównego Lekarza Weterynarii</i>	
9:00	Otwarcie konferencji <ul style="list-style-type: none">• Krzysztof Jażdżewski p.o. Głównego Lekarza Weterynarii• Janusz Wojciechowski, Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego• Anna Kowalska-Klockiewicz, Stałe Przedstawicielstwo RP w Brukseli• Małgorzata Kuźma, Koordynator polityki, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Konsumentów, Wydział ds. Dobrostanu Zwierząt
9:30 - 10:20	Zrozumienie zachowania zwierząt a rozpoznanie problemów występujących podczas ich utrzymywania w schronisku i po adopcji. Rola poprawy dobrostanu zwierząt w schroniskach jako element terapii behawioralnej. <ul style="list-style-type: none">- Joanna Iracka – lekarz weterynarii – behawiorysta, dyplomowana przez Państwowe Wyższe Szkoły Weterynaryjne Republiki Francuskiej
10:20 - 11:30	Skuteczne środki kontroli niebezpiecznych psów oraz promocji odpowiedzialnej opieki nad zwierzętami <ul style="list-style-type: none">- Tomislav Mikus, Department ds. dobrostanu, Chorwacki Instytut Weterynaryjny- Shanis Barnard, Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise 'G. Caporale'- Aleksandra Hammond-Seamanor, RSPCA- Tatjana Zajec, dyrektor weterynaryjny miejskiego schroniska dla zwierząt w Zagrzebiu, Chorwacja <ul style="list-style-type: none">- potrzeba kompleksowej, długookresowej strategii- odpowiedzialna opieka nad zwierzętami poprzez wykorzystanie społecznych środków wszystkich zainteresowanych podmiotów Interaktywna dyskusja wokół kluczowych spraw w regionie: <ul style="list-style-type: none">- jakie zwierzęta są najczęściej umieszczane w schroniskach?- przyczyny i punkty krytyczne problemów w utrzymywaniu zwierząt w schroniskach ?- możliwe rozwiązania ?
11:30 - 12:00	Przerwa kawowa
12:00 - 13:15	Poprawa warunków w schroniskach: wytyczne oraz system oceny dobrostanu zwierząt <ul style="list-style-type: none">- Tomislav Mikus, Department ds. dobrostanu, Chorwacki Instytut Weterynaryjny- Shanis Barnard, Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise 'G. Caporale' (Instytut Zooprofilaktyki Doświadczalnej...)- Aleksandra Hammond-Seamanor, RSPCA- Tatjana Zajec, dyrektor weterynaryjny miejskiego schroniska dla zwierząt w Zagrzebiu

	Protokół oceny dobrostanu psów schroniskowych: http://www.carodog.eu/data/shelter_quality_protocol_2014.pdf Dyskusja
13:15 - 13:45	Przegląd nowych regulacji prawnych dotyczących zwierząt schroniskowych Krzysztof Jażdżewski, p.o. Głównego Lekarza Weterynarii
13:45 - 14:00	Podsumowanie i wnioski. Zakończenie konferencji

